
.. sukhaduHkha ..

॥ सुखदुःख ॥

कवी - गोविन्दाग्रज उर्फ राम गणेश गडकरी

‘ सुखदुःखांच्या द्वैतामधुनी दुःख सदा वगळावें ;
सुख सेवावें;’ हीच वासना सामान्यांची धावे । १
एक पायरी चढतां वरतीं मानवता मग बोले ,
‘ सुखदुःखांची समता आहे ; एकानें नच जग चाले.’ २
सदा भरारी गगनीं ज्यांची ऐसे कविवरही वदती,
‘ संसाराच्या गाड्याचीं हीं दोन्ही चाकें जणुं असतीं !’ ३
परि सुखदुःखां पुढें टाकुनी, वदतां ‘ घे जें रुचे तुला ’ ,
अचुक सुखाला उचली मानव; दुःखा त्याची न ये तुला । ४
यापरि जगतीं सुखदुःखाचें खरे मर्म ना कळे कुणा,
रुचे मला तर दुःख सुखाहुनि; वेडा वाटे तरी म्हणा ! ५
सुख निजभोगीं नरा गुंगवी विसर पाडितें इतरांचा ,
दुःख बिलगतें थेट जिवाला; ध्वज फडकवितें समतेचा । ६
सुख उद्दाम करी आत्म्याला ओळख ज्याची त्या नसते,
कोण कुणाला पुसतें जगिं या दुःख जरि मुळीं ना वसतें ! ७
गर्भवासगत अंधपणानें दिशाभूल होवोनी,
परक्या ठायीं आत्मा आला स्वस्थानातें त्यजुनी । ८
परमात्म्यापर्यंत तयाला पुन्हां असे जें जाणें ,
नांव तयाला दिलें गोडसें कीं ‘ जीवाचें जगणें ’ । ९
परि ‘ जगणे ’ ही मुदत ठरविली मूळपदा जायाची
सदा चालतां आत्मा तरिही मजल न संपायाची । १०
इष्ट पदा ने दुःखभोग हा प्रवास आहे आत्म्याचा
विश्रांतीचा मुकाम अगतिअक काळ जात तो सौख्याचा । ११
दुःख असे कर्तव्य ; तयाची जाणिव पटते जीवाला,
इंद्रियांस वरच्यावर शिवुनी सौख्य जातसे विलयाला । १२
मजल मारणें इष्ट जयाला ठरलेल्या मुदतीमाजीं
प्रवास दुःखांचा भोगाया त्यानें व्हावें राजी । १३

Encoded and proofread by Surin Usgaonkar usgaonkar@hotmail.com

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com
Last updated January 15, 2009

